

Kultura i Oświata

Gminna Biblioteka Publiczna w Krościenku Wyżnym jest samorządową instytucją kultury Gminy Krościenko Wyżne. Służy zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, oświatowych i informacyjnych mieszkańców gminy. Jej podstawowym zadaniem jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów.

Na terenie gminy funkcjonują dwie placówki - biblioteka główna w Krościenku Wyżnym oraz filia w Pustynach. Atrakcyjny księgozbiór, bezpłatny dostęp do Internetu, oferta kulturalno-edukacyjna sprawiają, że biblioteki stają się miejscem chętnie odwiedzanym przez mieszkańców naszej gminy.

Atrakcyjność biblioteki nierozzerwalnie wiąże się z dobrym, bogatym w nowości wydawnicze księgozbiorem, dlatego na bieżąco śledzony jest rynek wydawniczy, a zakupu dokonuje się w oparciu o zainteresowania czytelników. Wszystkie książki opracowane są w programie MAK+ i udostępnione w katalogu on-line.

Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną, społeczną organizacją kobiet wiejskich, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich.

Celem Koła jest prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich, prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet, inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi, upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych, reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej, rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej, wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich.

Klub Seniora:

Z inicjatywą założenia Klubu Seniora wystąpił ówczesny proboszcz ks. Jan Szpunar. Klub został powołany uchwałą Rady Gminy i rozpoczął swą działalność w dniu 27 marca 2011 r. Powstał z myślą o osobach starszych i samotnych w celu umożliwienia im udziału w życiu społecznym przez rozwijanie aktywnych form spędzania czasu oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Obecnie liczy 37 członków. Członkowie Klubu spotykają się w salce Gminnej Biblioteki Publicznej w Krościenku Wyżnym (w budynku Przedszkola Samorządowego im. Wandy Chotomskiej) w ostatni wtorek miesiąca. Oprócz tych spotkań organizują wycieczki krajoznawcze, warsztaty plastyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi. Panie uczestniczą w gimnastyce rekreacyjnej i aktywnie biorą udział w różnych inicjatywach organizowanych na terenie gminy np.:

- Orszaku Trzech Króli
- Koncercie kolęd
- Koncercie charytatywnym
- Dniu Kobiet
- Wigilii integracyjnej

Klub Seniora współpracuje z: Kołem Gospodyń Wiejskich, Gminną Biblioteką Publiczną oraz Stowarzyszeniem Kulturalnym „Dębina”.

Gminna Orkiestra Dęta:

Orkiestra dęta w Krościenku Wyżnym powstała w 1921 r. przy miejscowej jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej, a jej pierwszym kapelmistrzem był Jan Bargiel. Liczyła wówczas 19 członków. Pierwszy okres jej działalności przerwał wybuch II Wojny Światowej. Do reaktywowania zespołu przystąpiono po zakończeniu działań wojennych, a jego dyrygentem został Franciszek Habrat, muzyk orkiestry od momentu jej założenia. Orkiestra istniała do momentu śmierci kapelmistrza, czyli do 1960 r. W 1967 r. ponownie udało się doprowadzić do odtworzenia orkiestry. Działała ona do 1975 pod kierownictwem kapelmistrza Bartłomieja Marszałka. Obecnie orkiestra działa nieprzerwanie od 1996 r. Do 2004 r. pod batutą kapelmistrza Józefa Pudłowskiego, następnie przez rok czasu orkiestrę prowadził Jakub Wojtowicz, a od października 2005 r. kapelmistrzem jest Maciej Filar.

Swoimi występami orkiestra uświetnia święta państwowe i kościelne oraz różnego rodzaju imprezy okolicznościowe, za swoją działalność orkiestra była wielokrotnie odznaczana; m. in.: w 2011 r. została uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

W styczniu 2012 roku orkiestra przeszła pod egidę gminy zmieniając również swoją siedzibę. Od tego czasu występuje jako Gminna Orkiestra Dęta w Krościenku Wyżnym.

Kapela Ludowa „Krościeniacy”

Mieszkańcy Krościenka Wyżnego zawsze lubili śpiewać i tańczyć. To ludzie, którzy wykazują duże przywiązanie do własnej tradycji i kultury wywodzące się z silnej więzi z miejscem pochodzenia. Pasja i radość wspólnego muzykowania sprawiła, że w dniu 17 czerwca 2011 roku na spotkaniu w Urzędzie Gminy doszło do **reaktywowania Kapeli Ludowej „Krościeniacy”**. Dzięki sponsorom zakupiono nowe stroje oraz zestaw nagłaśniający. Podstawowym celem przywrócenia „do życia” kapeli ludowej jest kultywowanie i propagowanie starych i ulegających częściowo zapomnieniu piosenek, przyśpiewek oraz melodii ludowych z rejonu podkarpacia, naszej najbliższej okolicy, naszej gminy.

Kapelę tworzą bardzo dobrze przygotowani muzycznie miłośnicy i pasjonaci twórczości folklorystyczno-ludowej. Aktualnie kierownikiem *kapeli*, odpowiedzialnym za program i poziom artystyczny jest Marek Filar.

Skład zespołu przedstawia się następująco:

1. **Maria Glazar - śpiew**
2. **Weronika Podkul - skrzypce**
3. **Julia Podkul - skrzypce**
4. **Jan Filar - trąbka**
5. **Wacław Pudłowski - klarnet**
6. **Jan Glazar - akordeon**
7. **Rafał Glazar - kontrabas**
8. **Marcin Albrycht - klarnet**
9. **Marek Filar - śpiew**

W Krościenku Wyżnym dzięki działalności artystycznej kapeli ludowej muzyka *ludowa* żyje na nowo. Obecnie kapela działa pod patronatem Gminy Krościenko Wyżne uczestnicząc w życiu kulturalnym gminy i reprezentując ją na zewnątrz. Zgromadziła bogaty materiał muzyczny, który został uwieczniony na płycie „Kapela Krościeniacy” nagranej w studio Polskiego Radia Rzeszów wydanej w 2016 r. Utwory pochodzą z przekazu ustnego idącego z pokolenia na pokolenie. Wydawcą płyty była Gmina Krościenko Wyżne i Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”. Kapela ludowa „Krościeniacy” bierze udział w ramach przeglądu kapel Radia Rzeszów, gdzie w każdą niedzielę możemy posłuchać pieśni ludowych z naszego regionu.

Stowarzyszenie Kulturalne „DĘBINA”:

W listopadzie 1998 roku, z inicjatywy dyrekcji Szkoły Podstawowej w Krościenku Wyżnym spotkała się grupa aktywnych społecznie krościeniaków. Zebrani uznali, że najlepszą formą organizacyjną dla działań sprzyjających szkole i prowadzeniu działalności kulturalnej będzie stowarzyszenie.

W dniu 2 grudnia 1998 r., na kolejnym spotkaniu, w 18-osobowym gronie zapadła decyzja o powołaniu Stowarzyszenia Kulturalnego "Dębina" w Krościenku Wyżnym. Przyjęto też statut organizacji, przygotowany i uchwalony dość szybko, bo już 11 grudnia 1998 r. Sąd Wojewódzki w Krośnie wpisał stowarzyszenie do rejestru sądowego.

W styczniu 1999 r. stowarzyszenie zorganizowało I Koncert Kolęd, w którym wzięli udział uczniowie SP w Krościenku Wyżnym, mieszkańcy oraz orkiestra dęta OSP. Od tego czasu kolędowanie z "Dębiną" weszło w tradycję i jest organizowane co roku. Z uwagi na wciąż rosnącą liczbę uczestników od kilkunastu lat miejscem imprezy jest sala Domu Ludowego w Krościenku Wyżnym.

W tym samym czasie pojawił się też pierwszy numer miesięcznika "Dębina", który w tymże roku osiągał nakład 500 egzemplarzy. Pismo zostało dobrze przyjęte przez Czytelników, a ukazując się nieprzerwanie od wielu lat pozwala na przekaz treści o dużym znaczeniu dla integracji lokalnej społeczności. Do lipca 2020 r. wydano 256 zeszytów "Dębiny".

Izba Muzealna:

Izba Muzealna w Krościenku Wyżnym została urządzona w budynku z drzewa modrzewiowego, pozostałego po rozbiórce starego kościoła w 1911 r. Początkowo mieściła się tu organistówka, później salka katechetyczna. Powstała dzięki inicjatywie miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. Pierwsze starania podjęła Zofia Przybyła w 1992 r., która przekonała do swego pomysłu pozostałe członkinie Koła. Przez wiele miesięcy gromadziły one wspólnie stare przedmioty. Na cele muzealne budynek został przekazany przez proboszcza ks. Jana Szpunara. Uroczyste otwarcie miało miejsce 25 marca 1993 roku. Natomiast w 2014 roku budynek Izby odremontowano ze środków Gminy Krościenko Wyżne, a ekspozycja zyskała nową aranżację. Obecnie w trzech pomieszczeniach prezentowane są eksponaty związane z historią i kulturą wsi. Zobaczyć można tu m.in. wyposażenie tradycyjnej chaty z licznymi przedmiotami codziennego użytku, dawne narzędzia rolnicze, stroje ludowe, a także archiwalia związane z funkcjonowaniem miejscowej szkoły.

Podmiot publikujący	Urząd Gminy Krościenko Wyżne	
Wytworzył	Kacper Sabik	2020-06-26
Publikujący	Bogdan Zięba - Administrator BIP	2020-06-26 21:11
Modyfikacja	Bogdan Zięba - Administrator BIP	2020-07-26 21:13

[Rejestr zmian](#)